

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU HRVATSKE KRŠĆANSKE DEMOKRATSKE UNIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-357/19
Sarajevo, 06.03. 2020. godine

S A D R Ź A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1) i člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedeni su u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,41	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	1.200,00	2,26
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	51.985,83	97,74
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	53.186,24	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	0,00	0,00
	Izvori finansiranja (I+II)	53.186,24	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 26.905,04 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je HKDU BiH.

Politička stranka je upisana je u registar kod Kantonalnog suda u Livnu, Rješenjem broj: R-I-7/96 od 14.06.1996. godine, dok su Rješenjima Općinskog suda u Mostaru broj: R/3-09 od 26.10.2009. godine i broj: R/5-14 od 08.12.2014. godine upisane izmjene podataka o licu ovlaštenom za zastupanje i predstavljanje stranke.

Sjedište stranke je u Mostaru, dr. Mile Budaka broj 126.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Ivan Musa, predsjednik.

Lice ovlašteno za finansijske izvještaje za 2018. godinu je Ivan Musa.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Glavni odbor Mostar i
- 15 općinskih odbora.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskih izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskim izvještajima sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske kršćanske demokratske unije Bosne i Hercegovine u periodu od 2007. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda finansijskog izvještaja za 2017. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama stranci: da finansijska sredstva troši isključivo za ostvarivanje ciljeva koji su utvrđeni programom i statutom stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune i tačne evidencije o svojim prihodima, da u finansijskom izvještaju uključuje sve koristi ostvarene od aktivnosti udruženja koje je povezano sa političkom strankom, da u poslovnim knjigama evidentira sve donacije uključujući i nenovčane, da blagajnu vodi u skladu za propisima o blagajničkom poslovanju, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da dostavlja drugu dokumentaciju koju od nje zatraži Centralna izborna komisija BiH.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala sve date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) **Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja utvrđeno je da je Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.**

Stranka nije sačinila program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i njegova uporedba sa ostvarenim troškovima. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH da dostavi program utroška sredstava za 2018. godinu, stranka je dostavila akt, u kome je navela da je planirala prihode i rashode u

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

iznosima oko 50.000,00 KM, te da većinu sredstva planira utrošiti za povrat pozajmica, a ostatak za finansiranje tekućih troškova.

Uvidom u finansijski izvještaj i poslovne knjige utvrđeno je da je stranka za plaćanje dugova iz ranijih godina isplatila sredstva u iznosu od 32.079,82 KM. Politička stranka je ostvarila rashode u iznosu od 26.905,04 KM, od kojih su: troškovi reprezentacije u iznosu od 10.822,11 KM, humanitarni rashodi u iznosu od 2.700,00 KM, stipendije 800,00 KM, članarina Hrvatskom narodnom saboru u iznosu od 1.500,00 KM, troškovi zakupnine 1.200,00 KM, drugi troškovi vezani za poslovanje stranke u iznosu od 3.849,53 KM i troškovi izborne kampanje u iznosu od 6.033,40 KM.

S obzirom da politička stranka za 2018. godinu nije sačinila program, kojim se precizno planira utrošak sredstva po vrstama troškova, a iste je ostvarila u iznosu od 26.905,04 KM, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 12. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine iako je, u skladu sa odredbom člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka² imala obavezu da u svoj finansijski izvještaj uključi koristi ostvarene od aktivnosti udruženja „Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine“, koje je povezano sa političkom strankom, jer je stranka članica ovog udruženja³, ona to nije učinila.

c) Transakcijski račun koji je, u skladu sa odredbama člana 4.4 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, otvorila za finansiranje izborne kampanje stranka nije namjenski koristila.

Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je sa transakcijskog računa, koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH prijavila kao račun za finansiranje izborne kampanje, isplatila sredstva u iznosu od 32.079,82 KM, kojima je izmirila obaveze iz ranijih godina, dok je za troškove izborne kampanje isplatila 6.033,40 KM.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 444.062,41 KM.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu i finansijskom izvještaju za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora 2018. godine Hrvatska kršćanska demokratska unija Bosne i Hercegovine je iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 6.233,40 KM.

² Politička stranka obavezna je u svom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkim strankama ili su pod njenom kontrolom.

³ Hrvatski narodni sabor Bosne i Hercegovine kao udruženje promovise političke stranke i njene članove, učestvuje u provođenju izborne kampanje i kreira programe koji su bitni samo političkim strankama, članicama ovog udruženja.

⁴ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feniga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feniga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj kršćanskoj demokratskoj uniji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka i Izbornog zakona BiH, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da finansijske izvještaje popunjava i podnosi u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima Centralne izborne komisije BiH,*
- *da u svoj finansijski izvještaj uključi koristi od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani sa političkom strankom ili su pod njenom kontrolom i*
- *da transakcijski račun, koji Centralnoj izbornoj komisiji BiH prijavi kao račun za finansiranje izborne kampanje namjenski koristi, te sa istog ne vrši plaćanje bilo kavih obaveza ili troškova koji nisu nastali u svrhu izborne kampanje.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić